

Staal -- Leskaart groep 8 -- Thema toekomst -- Les 6

Taaldoelen	Doelen digitale geletterdheid
De kinderen leren wat leenwoorden zijn.	ICT-26 De kinderen verkennen websites met betrekking tot de opbouw en het taalgebruik.
De kinderen leren (Engelse) leenwoorden te herkennen en toe te passen.	MW-9 De kinderen beseffen dat zij zorgvuldig moeten handelen op internet.
	MW-23 De kinderen denken kritisch na over de werking en de invloed van gepersonaliseerde advertenties.

Voorwaardelijke kennis en vaardigheden
ICT-8 De kinderen kunnen de adresbalk, navigatie en zoekfunctie gebruiken bij het zoeken van informatie op internet.
MW-2 De kinderen ervaren dat audiovisuele mediaboodschappen zich bevinden in reclame's, op internet, op televisie, in de krant, in games, etc.

Benodigheden leerkracht
Digibordsoftware les 6
Zo zit het!-filmpje

Benodigheden leerling
Bronnenboek bladzijde 142 en 143
Werkboekpagina Staal -- groep 8 -- thema toekomst -- les 6
Antwoordenboek bladzijde 118 en 119

Lesbeschrijving
Introductie (5 minuten) 1. Laat de Engelse leenwoorden op het digibord zien. Lees ze hardop voor of laat ze voorlezen. <i>Wat hebben deze woorden met elkaar gemeen?</i> (Ze komen allemaal uit het Engels). <i>Hoe zie je dat?</i> (Aan de schrijfwijze en de uitspraak die anders is dan die van Nederlandse woorden). Laat de woorden op het digibord staan. 2. Lees samen 'Wat ga je doen?' en 'Wat leer je ervan?' Benadruk hierbij dat de kinderen gaan leren om minimaal 3 van de leenwoorden uit de les te gaan zoeken in een digitale omgeving. Instructie (10 minuten)

3. Bekijk samen het Zo zit het!-filmpje en lees 'Zo zit het!' Kijk samen hoe 'Zo zit het!' in het filmpje terugkomt.
4. Leenwoorden komen niet alleen uit het Engels. Laat het tweede rijtje woorden (Franse leenwoorden) op het digibord zien. Vergelijk ze samen met de woorden uit de introductie. Ook van deze woorden is de schrijfwijze anders dan van Nederlandse woorden. Je spreekt ze ook anders uit. Laat het horen. Horen kinderen verschil met de Engelse leenwoorden?
5. De kinderen maken 'Probeer het'. Laat kinderen achteraf vertellen wat ze bij b hebben opgeschreven en vergelijk de verschillende antwoorden samen.

Zelfstandig werken (25 minuten)

De kinderen gaan zelfstandig aan het werk.

De aanvullende vragen bij opdracht 2 en opdracht 5 stimuleren de kinderen om Engelse leenwoorden te herkennen in online bronnen. De betekenis van de begrippen helpt hen bij het beantwoorden van de vragen. Daarnaast denken de kinderen na over mechanismen rondom persoonlijke advertenties.

Verlengde instructie

Kinderen die opdrachten niet zelfstandig kunnen maken, helpt u aan de instructietafel. Bekijk de Engelse leenwoorden op het digibord (zie introductie) en laat de kinderen nog meer Engelse leenwoorden bedenken. (bijvoorbeeld: website, cake, keeper, weekend, interview, shirt, show) Als alle kinderen goed begrijpen wat leenwoorden zijn, maakt u opdracht 1 en 2 samen.

Opdracht 1

Lees bron 1 samen. Vertel dat sommige mensen vogels spotten of vliegtuigen. Wat doen ze dan? Wat doe je dus als je meester Paul spot? Wat betekent 'spotten'?

Opdracht 2

Laat de kinderen samen de opdracht maken. Lukt dat echt niet, help ze dan door het stellen van vragen. Bij het eerste woord: De school heeft ook zo'n pagina op internet. Je kunt erop kijken en doorklikken naar de site van onze groep. Hoe heet zo'n pagina?

De kinderen maken in ieder geval de opdrachten 1, 2, 5, 6 en 'Kijk terug'.

Reflectie (5 minuten)

1. Bekijk de Engelse leenwoorden uit de introductie op het digibord nogmaals samen en bedenk samen goede Nederlandse omschrijvingen.
2. Laat nog even de Engelse en Franse leenwoorden zien. Het zijn woorden van een heel andere orde. Waarmee hebben de Franse leenwoorden te maken? (Met eten, autorijden, regen. Kortom, met dingen die al heel lang bestaan.) De Engelse woorden gaan vaak over computers en technieken die nog niet zo lang bestaan. Hoe zou dat komen? Leg uit dat Franse woorden te maken hebben met geschiedenis: Nederland is vroeger, in de tijd van Napoleon, een deel van Frankrijk geweest. Engelse leenwoorden zijn moderner, want Engels is nu de voertaal bij moderne ontwikkelingen en technieken.
3. Welke leenwoorden zie je vooral terug op websites? (inloggen, downloaden, deal, etc.)
4. *Wat vinden jullie van online advertenties?*

Werkboekpagina Staal – groep 8 – thema toekomst – les 6

Wat ga je doen? Je leest teksten met Engelse leenwoorden.	Opdracht 1. a. Wat doe je als je meester Paul spot? ○ Dan maak je hem belachelijk. ○ Dan volg je hem en kijk je wat hij doet. ○ Dan zoek je hem thuis op. b. Is spotten een Engels leenwoord? Ja Nee c. Ken je deze woorden met spot ook? Verbind het woord met de goede betekenis. <table border="0"> <tr> <td>de hotspot</td> <td>de schijnwerper</td> </tr> <tr> <td>de spotlight</td> <td>het reclamefilmpje</td> </tr> <tr> <td>de reclamespot</td> <td>een populaire plek of een plek waar je draadloos kunt internetten</td> </tr> </table>	de hotspot	de schijnwerper	de spotlight	het reclamefilmpje	de reclamespot	een populaire plek of een plek waar je draadloos kunt internetten
de hotspot	de schijnwerper						
de spotlight	het reclamefilmpje						
de reclamespot	een populaire plek of een plek waar je draadloos kunt internetten						
Wat leer je ervan? Je leert wat leenwoorden zijn.	Opdracht 2. a. Welke Engelse leenwoorden gebruikt meester Paul nog meer? Schrijf elk woord achter de goede betekenis. Een pagina op internet: Verbinding maken met internet:..... Verbonden zijn met internet:..... Een dagboek op internet:..... b. Wat hebben alle woorden met elkaar gemeen? c. Zoek op internet een website van een bedrijf dat elektronica verkoopt. Beantwoord de volgende vragen: Ik kan op de website zoeken naar een product dat ik zou willen kopen. Ja Nee Ik kan op de website de actuele deals vinden. Ja Nee Ik kan een app van het bedrijf downloaden. Ja Nee Ik kan op de website verbinding maken met een persoonlijk account (inloggen). Ja Nee d. De kinderen in bron 3 hebben voor het maken van een persoonlijk account een gebruikersnaam gekozen die iets te maken heeft met de hobby die zij beoefenen. Wat is het voordeel van het gebruiken van zo'n gebruikersnaam ten opzichte van je voor-en achternaam? 						

	 Zou je een wachtwoord verzinnen dat te maken heeft met je hobby? Waarom wel/niet? Wat kan er gebeuren als iemand anders in jouw persoonlijke account kan komen? Als ik via een persoonlijk account moet inloggen, zou ik de volgende gebruikersnaam instellen: 														
ZO ZIT HET! Wat zijn leenwoorden? ▪ Een leenwoord is een woord dat we uit een andere taal hebben overgenomen. ▪ We gebruiken leenwoorden bijvoorbeeld voor uitvindingen waar we nog geen Nederlands woord voor hebben, zoals <i>de computer</i>. ▪ We gebruiken leenwoorden omdat we ze beter, leuker of interessanter vinden dan een Nederlandse vertaling, zoals <i>e-mail</i> voor elektronische post. ▪ Veel leenwoorden komen uit het Engels. PROBEER HET a Kijk naar de afbeelding hierboven. Onderstreep de Engelse leenwoorden. Op het station is gratis wifi. Zodra ik online ben, log ik in en <u>check</u> ik mijn e-mail. b Welk leenwoord heeft niet te maken met de computer? Omcirkel dat woord. Wat is een Nederlands woord voor dit woord? <i>nagaan, nakijken</i> Waarom gebruiken we dit woord niet, denk je? <i>bijvoorbeeld: Omdat het minder interessant klinkt.</i>	Opdracht 3. a. Wie heeft voor zijn Friendsnaam geen Engels leenwoord gebruikt?..... b. Wie houdt van computerspelletjes?..... Wie vindt zichzelf te gek?..... Wie is een maffe meid?.....														
	Opdracht 4. a. Lees wat Gamer zegt. Welke Engelse leenwoorden gebruikt hij? b. Voor welk van deze woorden bestaat eigenlijk geen goed Nederlands woord? c. De kinderen reageren op de beurt. Welke Engelse leenwoorden gebruiken zij? Vul het schema in. <table border="1" data-bbox="673 1516 1421 1780"> <thead> <tr> <th></th> <th>Engelse leenwoorden</th> </tr> </thead> <tbody> <tr> <td>Gekken-bekken-trekker</td> <td></td> </tr> <tr> <td>Coolkid</td> <td></td> </tr> <tr> <td>Skateboard-kampioen</td> <td></td> </tr> <tr> <td>Coolkid</td> <td></td> </tr> <tr> <td>Grazy-girl</td> <td></td> </tr> <tr> <td>Gekken-bekken-trekker</td> <td></td> </tr> </tbody> </table>		Engelse leenwoorden	Gekken-bekken-trekker		Coolkid		Skateboard-kampioen		Coolkid		Grazy-girl		Gekken-bekken-trekker	
	Engelse leenwoorden														
Gekken-bekken-trekker															
Coolkid															
Skateboard-kampioen															
Coolkid															
Grazy-girl															
Gekken-bekken-trekker															

	Opdracht 5. a. Lees de advertenties en schrijf het goede woord op. Een camera die is verbonden met internet heet:..... Een apparaat waarmee je plaats en tekst van papier overneemt in de computer heet: Een hoofdtelefoon met ingebouwd microfoontje heet: b. Je wilt graag een headset kopen om te kunnen communiceren met je vrienden via de computer. Op de website van bol.com zie je meerdere headsets. Je klikt verschillende headsets aan en vergelijkt de prijzen. Aan het eind van de pagina krijg je ook advertenties te zien van een webcam en een game controller. Waarom doen bedrijven dat? Ben jij sneller geneigd om dat product te kopen? c. De volgende dag wil je voor je werkstuk iets opzoeken over koala's. Op een informatiewebsite over dieren krijg je een advertentie te zien van een headset. Hoe kan dit? Waarom doen bedrijven dat? Wat vind je daarvan?
--	---

	Opdracht 6. Hoe zeg je het in goed Nederlands? Bedenk zelf een omschrijving. De browser De hacker..... De laptop.....
	Kijk terug Weet je nu wat Engelse leenwoorden zijn? Ja Nee Vind je ze vaak beter, leuker of interessanter dan de Nederlandse vertaling? Ja Nee Vind je dat er Nederlandse woorden voor moeten komen? Ja Nee

Antwoordenblad Staal – groep 8 – thema toekomst – les 6

Opdracht 2d.

De kinderen in bron 3 hebben voor het maken van een persoonlijk account een gebruikersnaam gekozen die iets te maken heeft met de hobby die zij beoefenen. Wat is het voordeel van het gebruiken van zo'n gebruikersnaam ten opzichte van je voor-en achternaam?

Het geeft minder persoonlijke informatie weer.

Zou je een wachtwoord verzinnen dat te maken heeft met je hobby? Waarom wel/niet?

Bijvoorbeeld: ik zou dat wel doen omdat mensen die mij niet kennen niet weten welke hobby ik heb. Of ik zou dat niet doen omdat hackers dat soort wachtwoorden makkelijk kunnen raden.

Wat kan er gebeuren als iemand anders in jouw persoonlijke account kan komen?

Andere mensen kunnen dan persoonlijke informatie over mij zien.

Als ik via een persoonlijk account moet inloggen, zou ik de volgende gebruikersnaam instellen:

Eigen antwoord

Opdracht 5b.

Je wilt graag een headset kopen om te kunnen communiceren met je vrienden via de computer. Op de website van bol.com zie je meerdere headsets. Je klikt verschillende headsets aan en vergelijkt de prijzen. Aan het eind van de pagina krijg je ook advertenties te zien van een webcam en een game controller.

Waarom doen bedrijven dat?

Bedrijven hopen dat je die producten bekijkt en bedenkt dat het handig is om die spullen ook te kopen.

Ben jij sneller geneigd om dat product te kopen?

Eigen antwoord

Opdracht 5c.

De volgende dag wil je voor je werkstuk iets opzoeken over koala's. Op een informatiewebsite over dieren krijg je een advertentie te zien van een headset. Hoe kan dit?

Internet verzamelt gegevens over waar jij op internet naar kijkt. Op andere websites gebruiken mensen die informatie om een persoonlijke reclame voor jou te maken.

Waarom doen bedrijven dat?

Bedrijven hopen dat je het product eerder koopt als je het vaker ziet. Dan verdienen zij geld.

Wat vind je daarvan?

Eigen antwoord.